

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 368/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2011 predbežne prerokoval návrh J. Z., trvale bytom Ž., prechodne bytom Ž., zastúpeného JUDr. M. B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/33/10-K z 19. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Návrh J. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 28. decembra 2010 doručený návrh J. Z., trvale bytom Ž., prechodne bytom Ž. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného JUDr. M. B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/33/10-K z 19. októbra 2010 podľa § 73a a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Z obsahu návrhu a jeho príloh ústavný súd zistil, že navrhovateľ je členom dozornej rady S., š. p., B. (ďalej len „dozorná rada“). Dňom vymenovania do dozornej rady sa stal verejným funkcionárom, na ktorého sa vzťahujú ustanovenia ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“).

Navrhovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Odporca svojim rozhodnutím pod č. k. VP/33/10/K zo dňa 19. 10. 2010 rozhodol v konaní o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov proti mne navrhovateľovi, ako členovi dozornej rady S., š. p., so sídlom B., vo veci porušenia ust. § 5 ods. 2. Ústavného zák. č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zák. č. 545/2005 Z. z. tak, že skonštatoval, že ja navrhovateľ, ako verejný funkcionár, ktorý vykonávam funkciu člena dozornej rady a súčasne vykonávam podnikateľskú činnosť na základe živnostenského listu, porušujem ust. čl. 5. ods. 2. Ust. zák. č. 357/2004 Z. z. v platnom znení a uložil mi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. d) cit. zák. pokutu v sume zodpovedajúcej 6-násobku mesačného platu verejného funkcionára, a to vo výške 4 467 €, ktorú som povinný uhradiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na príjmový účet Kancelárie Národnej rady SR vedený v Štátnej pokladnici.

Ďalej mi v súlade s čl. 9. ods. 6., 7. cit. zák. uložil povinnosť bezodkladne zanechať výkon podnikateľskej činnosti na základe živnostenského listu č. Žo 5755/1992 predmet činnosti: kamenárske práce. ...

Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu napadnutého týmto návrhom je zrejmé, že odporca mal začať konanie uznesením č. 10 z 5. 8. 2010 vydaným podľa § 9 ods. 2. písm. a) Úst. zák. a že ma mal požiadať o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu. V tejto súvislosti chcem poukázať na tú skutočnosť, že adresu trvalého bydliska mám vyznačenú v Ž., na ul..., avšak od júna 2006 sa na nej nezdržujem, ale zdržujem sa na adrese Ž. Na adrese môjho trvalého bydliska býva moja manželka V. Z. a moje deti B. Z. a J. Z. ml. O začatí konania podľa tohto Úst. zák. som nemal žiadnu vedomosť, uznesenie, ktoré mal vydať odporca o tom, že konania sa začína som neprebral, ale prevzala ho buď

moja manželka alebo niektoré z mojich detí. Nemohol som preto na toto uznesenie reagovať a odporcovi oznámiť, svoje stanovisko vo veci ochrany verejného záujmu na základe začatého konania. Následne odporca vydal napadnuté rozhodnutie týmto návrhom, ktorým mi súčasne uložil aj pokutu uvedenú vo výroku tohto rozhodnutia a uložil mi povinnosť zanechať výkon podnikateľskej činnosti. Napadnuté rozhodnutie č. k. VP/33/10/K zo dňa 19. 10. 2010 mi bolo doručované na adresu trvalého bydliska a taktiež som toto rozhodnutie neprevzal ja osobne, ale bolo mi odovzdané mojou manželkou V. Z. dňa 29. 11. 2010.

Pretože Úst. zák. č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zák. č. 545/2005 Z. z. neobsahuje osobitné ustanovenia o doručovaní rozhodnutí, tvrdím, že platia ustanovenia o doručovaní uvedené v zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Podľa § 24 ods. 1. zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní „dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia sa doručujú do vlastných rúk adresátovi, alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.“

Ja, navrhovateľ J. Z. som žiadne osobitné splnomocnenie na preberanie mojich zásielok mojej manželke, ani niektorému z mojich detí nedal, a preto nedošlo k začatiu konania v súlade s ust. čl. 9 ods. 2. písm. a) citovaného Úst. zák. Mám za to, že z doručeníek, ktoré sa vrátili odporcovi je nepochybne zrejmé, že podpis osoby, ktorá uvedené rozhodnutia prevzala je zrejme iný, ako podpis, ktorý je na plnomocenstve, ktoré som udelil mojej právnej zástupkyni.

Podľa § 31a cit. zákona, „ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred Ústavným súdom SR primerane ustanovenia Obč. súd. por. alebo Trest. por.“

Podľa § 95 ods. 1 Obč. súd. por. „navrhovateľ môže so súhlasom súdu za konania zmeniť návrh na začatie konania.“

Podľa § 41 ods. 2 Obč. súd. por. „každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.“

Mojím návrhom na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení sa domáham, aby na základe môjho návrhu bolo vydané rozhodnutie o preskúmaní rozhodnutia odporcu, ktorým namietam porušenie môjho základného práva garantovaného v článku 46 Ústavy SR, teda práva na spravodlivý proces.»

Navrhovateľ preto žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo J. Z., trvale bytom Ž., t. č. na adrese Ž. priznané čl. 46 Ústavy SR na spravodlivý proces, v konaní vedenom na Výbore Národnej rady SR pre nezlučiteľnosť funkcií pod sp. zn. č. k. VP/33/10/K, bolo porušené.

Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie odporcu č. k. VP/33/10/K zo dňa 19. 10. 2010.

Výbor Národnej rady SR pre nezlučiteľnosť funkcií je povinný zaplatiť prostredníctvom Kancelárie Národnej rady SR náhradu trov konania, trov právneho zastúpenia J. Z. na účet právnej zástupkyne JUDr. M. B., s. r. o. založený v Č., a. s. pobočka Ž., č. účtu..., a to v lehote 15 dní od právoplatnosti nález.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 31. januára 2011 navrhovateľ doplnil svoje podanie z 22. decembra 2010 o oznámenie o ukončení svojej podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia k 31. decembru 2010.

Ústavný súd zo spisu výboru zistil, že pred prijatím uznesenia č. 10 z 5. augusta 2010 a vydaním rozhodnutia č. k. VP/33/10-K z 19. októbra 2010, výbor požiadal navrhovateľa žiadosťou z 9. apríla 2010 zaslanou mu na adresu miesta jeho trvalého pobytu v súlade s čl. 7 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, aby sa v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto žiadosti vyjadril k skutočnosti, že popri výkone verejnej funkcie člena dozornej rady vykonával aj podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia. Na žiadosť výboru navrhovateľ reagoval listom z 22. apríla 2010, v ktorom oznámil, že podnikateľskú činnosť živnostníka vykonáva na základe živnostenského oprávnenia č. j.... vydaného Obvodným úradom v Ž. ako fyzická osoba – podnikateľ v predmete činnosti „kamenárske práce“, t. j. reagoval na túto žiadosť zaslanou mu na adresu miesta jeho trvalého pobytu napriek tomu, že od júna 2006 sa podľa svojho tvrdenia na tejto adrese nezdržiava.

Výbor sa oboznámil s vyjadrením navrhovateľa a so všetkými okolnosťami prípadu 5. augusta 2010 pri prerokovaní Správy o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov verejných funkcionárov za rok 2009 (k 31. marcu 2010)

a uznesením č. 10 z 5. augusta 2010 začal proti navrhovateľovi konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a požiadal predsedníčku výboru, aby zabezpečila stanovisko dotknutého verejného funkcionára k návrhu na začatie konania v súlade s čl. 9 ods. 4 ústavného zákona. Na doručenke o doručení predmetného uznesenia je vykázané doručenie navrhovateľovi 6. septembra 2010 prevzatím osobou označenou nečitateľným podpisom; v súvislosti s uvedeným navrhovateľ tvrdí, že on zásielku neprevzal a doručenku ani nepodpísal (zásielku prevzala podľa jeho vyjadrenia manželka alebo niektoré z jeho detí, ktoré sa zdržujú/bývajú na adrese, kde je aj navrhovateľ prihlásený na trvalý pobyt).

V nadväznosti na uvedené navrhovateľ tvrdí, že nedoručil výboru žiadne svoje vyjadrenie, takže výbor rozhodoval na základe ním predloženého vysvetlenia k vykonávaniu svojej podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia súbežne s vykonávaním funkcie člena dozornej rady.

Výbor vydal vo veci rozhodnutie č. k. VP/33/10-K z 19. októbra 2010, ktorým konštatoval, že navrhovateľ ako člen dozornej rady tým, že v období, keď vykonával funkciu člena dozornej rady, vykonával súčasne živnostenskú činnosť, porušil čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, za čo mu výbor uložil v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokutu v sume zodpovedajúcej šesťnásobku mesačného platu verejného funkcionára vo výške 4 467 €, ktorú je povinný uhradiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na príjmový účet Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, a súčasne v súlade s čl. 9 ods. 6 a 7 ústavného zákona výbor uložil navrhovateľovi povinnosť bezodkladne zanechať výkon podnikateľskej činnosti na základe označeného živnostenského oprávnenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil takto: *„Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že verejný funkcionár porušil ustanovenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona. V kontexte s čl. 5 ods. 2 ústavného zákona je potrebné poukázať na definíciu živnosti v § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Podľa tohto ustanovenia živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.*

Z uvedeného je zrejmé, že ide nesporne o podnikateľskú činnosť, keďže tento text je takmer identický s § 2 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (obchodný zákonník). Navyiac v cit. § 2 v jeho ods. 2 písm. b) je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia podnikateľom podľa obchodného zákonníka.

V tejto súvislosti treba uviesť, že výbor listom zo dňa 9. apríla 2010 upozornil verejného funkcionára na rozpor záujmu pri výkone živnostenskej činnosti s výkonom verejnej funkcie, avšak verejný funkcionár toto upozornenie nerešpektoval a pokračoval vo výkone živnostenskej činnosti. V tomto smere výbor nemá pochybnosti o tom, že živnostenská činnosť, ktorú verejný funkcionár vykonáva je v rozpore s čl. 5 ú. Z čo vyplýva i z jeho vyjadrenia v liste zo dňa 22. apríla 2010.“

Na výzvu ústavného súdu sa predsedníčka výboru k návrhu navrhovateľa vyjadrila takto:

„Navrhovateľ vo svojom návrhu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné dôvody:

1. Verejný funkcionár uvádza, že je zrejmé, že výbor mal začať konanie uznesením č. 10 z 5. 8. 2010 a že mal požiadať o stanovisko verejného funkcionára. Poukazuje na skutočnosť, že adresu trvalého bydliska má na ul..., Ž., avšak od júna 2006 sa zdržuje na adrese Ž. Na adrese trvalého bydliska verejného funkcionára sa zdržuje jeho manželka a deti. O začatí konania nemal údajne žiadnu vedomosť a uznesenie o začatí konania, ktoré výbor zaslal verejnému funkcionárovi neprevzal a nemohol sa k nemu vyjadriť. Uvádza, že rozhodnutie o uložení pokuty neprevzal osobne, ale bolo mu odovzdané jeho manželkou.

2. Navrhovateľ uvádza, že pokiaľ ústavný zákon neobsahuje osobitné ustanovenia o doručovaní rozhodnutí, platia ustanovenia o doručovaní podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Tým, že verejný funkcionár nedal osobitné splnomocnenie na preberanie doporučených zásielok manželke ani deťom, nedošlo podľa neho k začatiu konania v súlade s ústavným zákonom. Má za to, že z doručeníek, ktoré sa výboru vrátili je zrejmé, že podpis osoby, ktorá rozhodnutie prevzala je iný ako podpis, ktorý je na plnomocenstve, ktoré udelil právnej zástupkyňi.

3. Navrhovateľ ďalej uvádza, že nemá možnosť zistiť, či výbor procesným spôsobom zisťoval, či sa zdržuje na adrese trvalého pobytu alebo nie. Tvrdí však, že ak mu bola

uložená pokuta bez toho, že by mal vedomosť o tom, že sa začalo konanie podľa ústavného zákona týmto bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a rozhodnutie.

4. Navrhovateľ na okraj veci podotýka, že pokiaľ ide o jeho živnostenské oprávnenie, podal návrh na ukončenie činnosti na príslušný živnostenský úrad a dňom 31. 12. 2010 oprávnenie na podnikateľskú činnosť mu končí a teda, pokiaľ mu bude doručené rozhodnutie z 5. 8. 2010 vydané podľa § 9 ods. 2 ústavného zákona v platnom znení, musel by výbor konanie zastaviť.

Na základe vyššie uvedeného sa navrhovateľ domáha, aby na základe jeho návrhu bolo vydané rozhodnutie o preskúmaní rozhodnutia výboru, ktorým namieta porušenie jeho základného práva garantovaného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky - práva na spravodlivý proces.

Navrhovateľ má za to, že v konaní výboru došlo k procesným pochybeniam, pretože rozhodnutia prevzali osoby, ktorých sa tieto rozhodnutia netýkali a navrhovateľ o nich nemal žiadnu vedomosť pričom podotkol, že z oznámenia manželky nevie presne, či ona alebo niektoré z jeho detí prevzali rozhodnutie výboru 29. 11. 2010 alebo v iný deň, ale má za to, že návrh na preskúmanie rozhodnutia je podaný v lehote. Zároveň uvádza, že rozhodnutie výboru je vydané predčasne, pretože mu nebolo procesne nepochybným spôsobom doručené uznesenie výboru o začatí konania z 5. 8. 2010.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález, že právo navrhovateľa priznané čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivý proces bolo porušené, zrušil rozhodnutie výboru č. VP/33/10/K a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania.

II. S uvedeným názorom ako účastník konania nesúhlasíme a tvrdíme, že Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne a to z týchto dôvodov:

1. K námietke verejného funkcionára ohľadom doručovania úkonu výboru uvádzame, že verejný funkcionár od podania prvého oznámenia pri ujatí sa verejnej funkcie v roku 2007 uvádzal adresu na doručovanie zásielok Ž. Ani v jednom oznámení od r. 2007 neuviedol adresu Ž. Výbor zasielal všetky svoje úkony na adresu, ktorú verejný funkcionár uvádzal každoročne pri podávaní oznámení k 31. marcu kalendárneho roka.

2. Výbor nemal preto dôvod pochybovať o tom, či sa verejný funkcionár zdržiava na uvedenej adrese tak, ako je uvedené v bode 1.

3. Výbor pre začatím konania listom zo dňa 9. 4. 2010 upozornil verejného funkcionára, že vykonáva činnosť, ktorá je v rozpore s čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, a žiadal ho o vysvetlenie. Doporučená zásielka bola zaslaná na adresu Ž., kde bola dňa 14. 4. 2010 prevzatá. Listom zo dňa 22. 4. 2010 verejný funkcionár zaslal vyjadrenie s tým, že vykonáva podnikateľskú činnosť na základe živnostenského listu. Následne uznesením č. 10 zo dňa 6. 8. 2010 výbor začal konanie voči verejnému funkcionári za výkon podnikateľskej činnosti podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona.

Prvé doručovanie bolo neúspešné z dôvodu neprevzatia zásielky v odbernej lehote. Výbor zopakoval doručovanie a 3. 9. 2010 zaslal doporučenú zásielku opätovne. Predmetná zásielka bola prevzatá 6. 9. 2010. Podotýkame, že tým, že výbor zopakoval doručovanie prejavil dobrý úmysel, aby dal možnosť verejnému funkcionárovi na vyjadrenie sa k uzneseniu o začatí konania.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní sa doručujú dôležité písomnosti do vlastných rúk, tak ako uvádza verejný funkcionár, avšak podľa § 24 ods. 2 cit. zákona ak nebol adresát písomnosti zastihnutý, hoci sa na mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje sa deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Opakujeme, že výbor nemal dôvod pochybovať o tom, či sa verejný funkcionár zdržiava na uvedenej adrese, keďže verejný funkcionár uvádzal adresu na doručovanie Ž. už od roku 2007.

4. Tvrdenie navrhovateľa o ukončení podnikateľskej činnosti považujeme za zavádzajúce v snahe vyhnúť sa uloženiu sankcie. Výbor nemal inú možnosť ako rozhodnúť o uložení sankcie, keďže verejný funkcionár ukončil živnosť až 31. 12. 2010, teda takmer tri mesiace po tom, ako výbor rozhodol o porušení ústavného zákona a táto skutočnosť nemôže mať vplyv na posúdení jeho konania v rozpore s ústavným zákonom.

5. *Naviac vznášame pochybnosť o zrejmosti a správnosti jeho opravného prostriedku, keď je síce označený ako návrh na postup podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, avšak v petite sa domáha rozhodnutia v intenciách čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.*

III. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/22/09-K z 9. decembra 2009 s poukazom na §73b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdil a nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona o ústavnom súde. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľ žiada preskúmať napadnuté rozhodnutie výboru v rámci konania o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenie rozporu záujmov podľa § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde, pričom výsledkom tohto konania má byť aj rozhodnutie o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Tento návrh odôvodňuje tým, že uznesenie výboru č. 10 z 5. augusta 2010 mu nebolo nikdy doručené, a preto sa nemohol k začatiu konania podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona a k porušeniu povinnosti podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona vyjadriť; išlo pritom o zásielku, ktorá mu mala byť doručená podľa jeho názoru do vlastných rúk, čo nespochybnil ani samotný výbor. Argumentuje tým, že od júna 2006 sa nezdržuje na adrese miesta svojho trvalého pobytu a zásielky doručované na túto adresu preberá jeho manželka alebo deti. Ústavný súd konštatuje, že napriek tomu sa na výzvu výboru z 9. apríla 2010 zaslanú mu na adresu miesta jeho trvalého pobytu vyjadril v určenej lehote vo svojom podaní z 22. apríla 2010 k vykonávaniu svojej podnikateľskej činnosti.

Ústavný súd v súvislosti s návrhom navrhovateľa na rozhodnutie o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ústavy „na spravodlivý proces“ v rámci konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov uvádza, že výsledkom tohto konania môže byť len potvrdenie napadnutého rozhodnutia výboru alebo jeho zrušenie. V tomto konaní ústavný súd nerozhoduje o porušení základných práv; to je predmetom konania podľa čl. 127 ústavy.

K uvedenému ústavný súd uvádza, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Vzhľadom na to, že predmetom konania podľa § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde je rozhodovanie o tom, či konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, t. j. o tom, či verejný funkcionár splnil povinnosti uložené mu týmto ústavným zákonom, teda či rešpektuje aj zákaz podľa čl. 5 ods. 2, ústavný súd považoval za kľúčovú otázku posúdenie rešpektovania zákazu o nezlučiteľnosti funkcií podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu navrhovateľom.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo

v rozpore s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z uvedeného ústavného zákona neporušil.

Z podaného návrhu a pripojených listinných dôkazov je zrejmé, že navrhovateľ nespochybňuje porušenie svojej povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nepopiera, že vykonával podnikateľskú činnosť aj potom, ako sa ujal funkcie člena dozornej rady, a vykonával ju napokon aj po výzve výboru z apríla 2010 až do 31. decembra 2010.

Na základe preskúmania návrhu navrhovateľa, spisu výboru sp. zn. VP/33/10-K, namietaného uznesenia výboru z 19. októbra 2010 a tiež aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti ústavný súd zistil, že navrhovateľove argumenty vo svojej podstate nie sú takého charakteru, aby sa im dala pripísať ústavnoprávna relevancia, teda že by ich bolo možné skúmať v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde. Podľa názoru ústavného súdu sú ťažiskom navrhovateľových námietok proti napadnutému uzneseniu výboru len námietky týkajúce sa nedostatkov v doručovaní mu písomností zo strany výboru.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje značnú účelovosť argumentácie navrhovateľa (na základe ktorej navrhovateľ dospel k záveru o porušení svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a k návrhu na zrušenie rozhodnutia výboru), ktorá vyplýva zo skutočnosti, že navrhovateľ o nezlučiteľnosti funkcií podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu musel vedieť, keďže oznámenie o nezlučiteľnosti funkcií predkladal od roku 2007 (a napokon aj s prihliadnutím na jeden zo základných princípov práva „ignorantia legis non exusat“, t. j. neznalosť zákona neospravedlňuje). Ústavný súd tiež nemohol prehliadnuť, že navrhovateľ napriek tomu, že tvrdí, že sa na adrese trvalého pobytu od júna 2006 nezdržiava, neoznámil výboru od roku 2006 aktuálnu adresu na doručovanie mu písomností, dokonca ani potom, ako v apríli 2010 reagoval na výzvu výboru doručenú mu na adresu jeho trvalého pobytu, ktorú si aj prevzal. Napriek tomu, že už samotná výzva výboru musela navrhovateľovi signalizovať porušenie zákazu nezlučiteľnosti funkcie, až k 31. decembru 2010 ukončil svoju podnikateľskú činnosť vykonávanú na základe živnostenského oprávnenia.

Pochybenia, ktoré navrhovateľ vytýkal výboru v súvislosti s doručovaním mu písomností, mali byť podľa názoru ústavného súdu ospravedlnením jeho vlastného konania a podľa názoru ústavného súdu neobstoja, navyše majú znaky účelovosti, čo viedlo ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti návrhu, a z toho dôvodu ho ústavný súd v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jeho zjavnú neopodstatnenosť.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom rozhoduje ústavný súd v súlade s § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde vo veci samej buď uznesením, ktorým potvrdí napadnuté rozhodnutie výboru, alebo nálezom, ktorým napadnuté rozhodnutie výboru zruší. Pretože osobitná úprava konania o preskúmanie rozhodnutia výboru vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom obsiahnutá v ustanoveniach § 73a a 73b zákona o ústavnom súde neustanovuje, pokiaľ ide o povinnosť predbežného prerokovania každého návrhu na neverejnom zasadnutí, inak (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde), je podľa názoru ústavného súdu aj v týchto konaniach potrebné uplatniť postup podľa § 25 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde. Z uvedeného vyplýva, že senát ústavného súdu môže odmietnuť návrh už po jeho predbežnom prerokovaní, a to v prípade, ak zistí existenciu niektorého z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Takýmto dôvodom je aj zistenie, že podaný návrh je celkom nedôvodný a evidentne bez nutnosti ďalšieho skúmania ho možno kvalifikovať ako návrh zjavne neopodstatnený. V takomto prípade ústavný súd nepovažuje za nevyhnutné ani za účelné rozhodovať najskôr o prijatí návrhu na ďalšie konanie a následne v konaní vo veci samej napadnuté uznesenie výboru uznesením potvrdiť.

V nadväznosti na to však ústavný súd opakovane poznamenáva, že označené nedostatky v rozhodovaní výboru, v dôsledku ktorých by sa navrhovateľ cítil poškodený na svojom základnom práve priznanom mu v čl. 46 ods. 1 ústavy, vyslovenia porušenia ktorého sa dožaduje, by mohlo byť predmetom skúmania ústavným súdom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že

sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou tohto uznesenia ústavného súdu rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2011